

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

Dnešní „střípek“ z historie Vraného je věnován Josefu Ziklovi a jeho stejnojmennému synovi. První byl dlouholetým vranským učitelem, zakladatelem místní knihovny a spoluzakladatelem Sokola, druhý proslulým ochotnickým režisérem, hercem a scénografem. Oba pak byli vynikajícími hudebníky.

Josef Zikl (dole uprostřed) byl také sbormistrem "pěveckého kroužku sokolského".

Josef Zikl (1880–1952) se do Vraného přistěhoval na konci letních prázdnin roku 1902. Bylo mu dvacet dva let, právě absolvoval učitelství v Praze a ve Vraném byl od 1. září 1902 ustanoven (jak se tehdy říkalo) výpomocným vyučitelem za nemocného učitele Leopolda Čiháka. Ten již v září téhož roku zemřel. Škola tehdy měla tři třídy. Mladý učitel muzicíroval, nacvičoval s dětmi pěvecká a hudební vystoupení i divadelní představení se zpěvy, která v době předvánoční byla uváděna v místních hostincích, a také zpívané mše ve vranském kostele. Josef Zikl byl skvělým houslistou a varhaníkem.

V roce 1905 inicioval založení obecní knihovny a stal se na více než čtyřicet let jejím knihovníkem. V roce 1906, v šestadvaceti letech, se oženil. To byl již „definitivní učitel“, jak je zapsáno v matrice, se služebním bytem v dnešní staré škole. Vzal si třidvacetiletou Marii Zamrazilovou, dceru továrního faktora z č. 27, tedy z tzv. Rajčuru.

historický seriál - 22. díl Ziklovi

Nevěsta nebyla plnoletá (až do roku 1919 byla hranice plnoletosti stanovena na 24 let), proto musel se sňatkem souhlasit její otec a jeho podpis ještě potvrdit dva svědci – těmi byli řídící učitel ve Vraném Rudolf Koníček a zvolský učitel František Novák. Za svědky šli nevěstě a ženichovi skladník a bednář ze Smíchovského pivovaru, což byli kolegové ženichova otce, který v pivovaru na Smíchově také pracoval. Oddáni byli v kostele sv. Josefa v Praze. A ještě jednu zajímavost vyčteme z matričního zápisu. Josef Zikl se v době, kdy se ženil, psal s y, tedy Zykl. Jméno si nechal úředně změnit až v roce 1923. Proč, to nevíme.

Máme doloženo, že mladý učitel přispěl v roce 1907 univerzitnímu profesorovi, etnografovi Čeňku Zíbrtovi do jeho národopisného časopisu Český lid, a to článkem Škrábky na Zbraslavsku o hrách děvčat s kamínky. O rok později ho stejně jako jeho učitelského kolegu Matěje Lišku nadchly sokolské ideály a spolu s dalšími 18 muži v čele s mědikovcem z vranské papírny Antonínem Veselým založili ve Vraném Sokol (psala jsem o tom v 11. díle tohoto seriálu).

V roce 1914 vypukla první světová válka a v srpnu následujícího roku do ní musel narukovat i pětáctiletý pan učitel Zikl. Ve Vraném opouštěl nejen své žáky, ale i svou ženu Marii, šestiletého syna Josíka a malou dcerušku Mařenku. Z války se naštěstí ve zdraví vrátil a pokračoval ve své kantorské, knihovnické a sokolské práci. Byl jedním z našich předků, který se velkou měrou

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné
vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

historický seriál - 22. díl pokračování Ziklovi

zasloužil o vybudování sokolovny i o to, aby v ní byl provozován biograf. V roce 1933, to už byl řídícím učitelem, se stal historicky prvním obecním kronikářem. Kroniku vedl do roku 1936.

Za jeho éry byla postavena nová vranská škola, protože ta stará už kapacitně naprosto nestačila. Dokončena byla v roce 1935 a dostala název Masarykova. V době svého slavnostního otevření měla šest učeben, jednu dílnu, tři kabiny, sborovnu, ředitelnu a kuchyni, ve které se učily žákyně 6. třídy vařit a v níž se taky zásluhou místní stravovací komise vařilo jídlo pro chudou školní mládež. V suteré-

Budova nové školy byla dokončena v roce 1935.

nu byl byt řídícího učitele, tedy Josefa Zikla, v přízemí byt školníka. Škola byla vytápěna ústředním topením a zásobována vodou, která byla čerpána ze studny vykopané vedle školy. Úspěšným zvládnutím stavby nové školy zakončil Josef Zikl svou kantorskou dráhu. V roce 1936 odešel do penze. Velmi si vážil T. G. Masaryka. Když náš první prezident v září 1937 zemřel, vranští sokolové uspořádali v sokolovně smuteční slavnost a Josef Zikl, jakožto vzdělavatel sokolské jednoty, pronesl proslov.

Josef Zikl zemřel v 72 letech, v prosinci 1952. Na poslední cestu ho přišli vyprovodit všichni žáci a učitelé a mnoho vranských obyvatel.

Josef Zikl byl vranským učitelem, knihovníkem, kronikářem, sokolem...

I jeho syn Josef (1909–1961) byl nadšeným sokolem, skvěle prý cvičil v prostných i na náradí, ale především byl zapáleným ochotníkem. Ochotnickému divadlu, které se hrálo v sokolovně, dal veškerý svůj volný čas. Byl režisérem, hercem, jevištním výtvarníkem, scénografem. Byl autorem výprav k téměř padesáti hrám.

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!

Střípky z historie Vraného nad Vltavou a okolí

historický seriál - 22. díl pokračování Ziklovi

Stejně jako jeho otec byl vynikajícím muzikantem. Byl skvělým saxofonistou a také společně se svým tatínkem hrával na koncertech Povltavského orchestrálního sdružení, vedeného dlouhá léta Františkem Přenosilem. Josef Zikl starší zde hrál na housle, jeho syn na violoncello.

Svého otce přežil o pouhých devět let. Zemřel v prosinci 1961, v 52 letech.

Zmínku si zaslouží i jeho sestra Marie Ziklová, která byla rovněž nadšenou sokolkou a také po otci zdědila hudební talent – ve vranské sokolovně doprovázela svou hrou na klavír promítání němých filmů. Bohužel víc se mi o ní zjistit nepodařilo. Budu vděčná všem pamětníkům za jejich vzpomínky.

Pavλίna Kourová

Sourozenci Marie a Josef Ziklovi.

Na listopad 2021 plánujeme vydat z historických Střípků celou knihu. Měla by obsahovat další informace a obrázky k jednotlivým tématům a objeví se v ní i střípky úplně nové. Děkujeme všem, kteří nám doposud svými krásnými materiály, vzpomínkami a radami pomohli.

NA LISTOPAD PŘIPRAVUJEME KNIHU!

Více info na
www.stara-skola-vrane.cz

Stará Škola, z.s.
V Zídkách 128, Vrané nad Vltavou

Pojďme zaznamenat vzácné vzpomínky pamětníků.
Ozvěte se, prosím, na
pavlinakourova@email.cz
Děkujeme!